

POUL ANDERSON

ORION VA RĂSĂRI

Traducere din limba engleză
de Horia Nicola Ursu

<i>Nota autorului</i>	9
<i>Prolog</i>	11
Capitolul unu	24
Capitolul doi	45
Capitolul trei	73
Capitolul patru	85
Capitolul cinci	103
Capitolul șase	111
Capitolul șapte	139
Capitolul opt	155
Capitolul nouă	188
Capitolul zece	216
Capitolul unsprezece	247
Capitolul doisprezece	280
Capitolul treisprezece	310
Capitolul paisprezece	331
Capitolul cincisprezece	359
Capitolul șaisprezece	407
Capitolul șaptesprezece	436
Capitolul optsprezece	463
Capitolul nouăsprezece	485
Capitolul douăzeci	517
Capitolul douăzeci și unu	540
Capitolul douăzeci și doi	573
Capitolul douăzeci și trei	593
Capitolul douăzeci și patru	633
Capitolul douăzeci și cinci	666
Capitolul douăzeci și șase	684
Capitolul douăzeci și șapte	695

PROLOG

1

A fost odată un om pe nume Mael cel Roșu, care sălășluia în Ar-Mor. Ținutul acesta se afla la capătul apusean al Brezhului, care, la rândul său, era situat la marginea dinspre apus a Domeniului. Văzut de aici, Ostrovul Ceresc părea a străluci către răsărit, aproape de linia orizontului, fiind adesea ascuns de copaci, de dealuri ori de nori. Nu părea a fi mai mare decât o jumătate de lună plină. Cu toate acestea, locuitorii ținutului îl priveau cu un respect evlavios care uneori le lipsea celor ce-l văzuseră de-aproape, semeț și impunător.

La urma urmei, aceia trăiau de multă vreme sub stăpânirea lui. Oamenii clanurilor erau printre ei în fiecare zi. Peninsula Breizheg se alipise Domeniului cu mai puțin de un secol înainte de nașterea lui Mael, și nu ca urmare a unei cuceriri sângeroase, ci prin semnarea unor tratate. În afara orașelor peninsulei, bărbații din neamul aerogenilor erau arareori întâlniți, iar de femeile lor nici nu se pomenise. În vorbirea de fiecare zi, acei bărbați erau numiți sfinți și se credea că aveau puterea de a face minuni.

Casa lui Mael se înălța pe o culme care era, în anotimpurile prielnice, plină de flori purpurii și aurii. La poalele colinei se afla o pădure, iar mai jos, în vale, se zăreau ogoare, livezi și o mulțime de colibe. Tot ce putea cuprinde cu privirea de-acolo, de sus, îi aparținea lui Mael; el împreună cu fiii săi, cu supușii săi și cu odraslele lor gospodăreau totul: caii, turmele, recolta și lemnul pădurii, vânatul și peștele din ape.

Mael era adesea plecat de-acasă, căci rangul său îi impunea anumite îndatoriri. Mestromorul, care domnea peste Ar-Mor, îi acordase încrederea sa, spre a veghea să fie pace și a judeca neînțelegerile din ținut. În decursul vizitelor sale în cetatea Kemper, Mael ajunsese să-l cunoască pe coordonator, Talence Donal Ferlay, cel trimis de către Ostrovul Ceresc spre a-i sfătui pe cârmuitori și a se asigura că sfaturile acestea erau urmate.

Cei doi s-au înțeles bine dintru început. Mael era sincer și deschis, iar Donal, mai rezervat. Dar Mael știa prea bine că un membru al celor treizeci de clanuri era o ființă mai plină de taine decât un simplu muritor, în vreme ce, la rândul său, Donal era convins că un om a cărui familie fusese înrădăcinată în acel ținut cu mult timp înainte ca Ostrovul Ceresc să se arate pentru întâia oară pe cer știa cu siguranță mult mai multe decât părea la prima vedere. Nu e deci de mirare că se înțelegeau bine. În plus, fiecare se simțea dator să afle cât mai multe despre celălalt. Așadar, stăteau mult de vorbă când se întâlneau, ba chiar li se întâmpla să se mai și îmbete împreună câteodată.

Trecură astfel câțiva ani și, într-o bună zi, la sălașul lui Mael veni un călăreț. Era Donal.

Era pe la începutul primăverii și se mai zăreau, ici și colo, petice de zăpadă pe pământul întunecat. Apele repezi de munte bolboroseau la vale, strălucind, iar o livadă aflată pe-aproape începuse să înmugurească. Umbre de nori brăzdau de la un orizont la altul cerul palid, iar vântul care mâna acei nori era umed și răcoros, aducând bujori în obraji înfiorați. Ciori negre țipau, agitându-se încoace și-ncolo.

Toți bărbații care erau de față se adunară la poartă pentru a-l întâmpina pe nou-venit. Mael își luase cu sine lancea. Nu cu mult timp în urmă, o asemenea vizită ar fi prevestit, cu siguranță, necazuri și i-ar fi făcut pe localnici să-și adune puținele arme de foc și orice obiect ascuțit care ar fi putut servi pentru apărare. În acele zile însă, Ostrovul

Respe
Ceresc își trimitea fulgerele împotriva oricăror pirați ori bandiți; așa se face că mestromorul, dregătorii și oamenii săi de încredere nu avuseseră prea mult de furcă pentru a elimina orice urmă de nelegiuire. Lancea lui Mael era menită doar pentru îndeplinirea tradiționalului ritual de bun venit. Văzând cine era călărețul, își înfipse lancea în pământ și se înclină, în vreme ce însoțitorii săi se întrebau cine era necunoscutul căruia i se acorda atâta respect.

Nu mai avuseseră până atunci prilejul să întâlnească un membru al clanurilor, dar era imposibil să se înșele în privința identității lui Donal. Chiar și veșmintele sale – o cămașă largă, purtată pe sub haina căptușită, niște pantaloni strâmți și o pereche de cizme scurte – erau altfel croite decât hainele lor simple, din lână și in. Până și materialul era mai fin. La cingătoarea ornamentată, alături de un pumnal, atârna un pistol, iar la oblâncul șeii spânzura o pușcă; erau arme de foc rapide și moderne. Pe umăr, haina lui purta însemnele argintii ale rangului, iar pe mâneca stângă era cusută o emblemă albastră cu o stea aurie. Dar, mai presus de orice, ținuta sa era cea care îi proclama identitatea. Era înalt și zvelt, cu chip prelung, nas subțire și ochi mari, cenușii. Tenul îi era palid, iar părul negru, printre care se iveau ici-colo șuvițe cărunte, de-abia dacă-i acoperea urechile. Deși era proaspăt bărbierit, după obiceiul neamului său, se vedea limpede că, dacă ar fi purtat barbă, aceasta ar fi fost deasă. Era mândru, dar nu îngâmfat, și zâmbea prietenește când își ridica mâna în semn de salut.

— Un sfânt! șoptiră țărani, uimiți. Un sfânt de la Ileduciel, un sfânt de *acolo!*

Unii dintre ei întinseră mâna către Ostrovul Ceresc. Din el rămăsese acum doar o umbră palidă, căci soarele era la răsărit, iar lumina zilei îl făcea întotdeauna să pălească. Cu toate acestea, mulți dintre localnici, care nu își părăsiseră niciodată locurile natale, încă mai credeau că Deu Însuși îl trimisese pe cer, unde stătea ca o lună nemișcată, pentru a-i

împiedica pe oameni să aducă din nou pe pământ Judecata de Apoi.

— Acesta este Talence Donal Ferlay, le explică Mael.

Cuvintele lui le adânciseră respectul, stârnindu-le chiar sentimente de venerație, căci știau cu toții că din clanul Ferlay seniorii celorlalte douăzeci și nouă de clanuri alegeau căpitanul pentru Ileduciel.

Mael se întoarse către călăreț.

— Domnia Ta va binevoi oare a-mi cinsti casa? Sper că așa va fi, și nu doar pentru o singură zi.

Era un bărbat voinic, în ciuda vârstei care îi îmblânzise puțin apucăturile, încărunțindu-i firele țepoase ale bărbii.

Donal încuviință.

— Îți mulțumesc, spuse el. M-ai invitat de multe ori aici, fâgăduindu-mi vânători bogate.

Vorbeau în franceză, căci omul Clanurilor cunoștea prea puțin dialectul brezhoneg, iar localnicii nu prea înțelegeau limba engleză.

— O săptămână, atât voi sta, dacă nu cumva îți voi fi o povară. Dar nu mai mult! Vezi tu, mă-ndrept către Tournev.

Mael recunoscuse numele orașului din Valea Loi, care se afla chiar sub Ostrovul Ceresc; Tournevul și împrejurimile lui erau unica regiune a Domeniului pe care aerogenii o conduceau în mod direct.

— Mi-am dus la bun sfârșit misiunea avută aici și a sosit timpul să îmi asum alte îndatoriri, în altă parte. Dar cred că, întâi de toate, aș merita puțină odihnă și desfătare, zâmbi Donal.

— Cu-adevărat le meriți, îi răspunse Mael.

Nu era o laudă lipsită de temeii. Donal făcuse, într-adevăr, multe pentru a stimula comerțul cu exteriorul, aducând prosperitatea în Ar-Mor. Sprijinise din tot sufletul Consvatorul din Kemper, unde era sălașul științei noi și vechi și unde tinerii promițători erau trimiși la învățătură.

Mael li se adresă alor săi în limba lor, poruncindu-le să aibă grijă de calul lui Donal și de catârul ce-i căra bagajele. Omul clanurilor descălecă și merse pe jos împreună cu gazda sa, urmând-o până dincolo de poartă.

Clădirile din piatră acoperite cu olane formau un careu de apărare ce avea în colțuri foișoare de pază. În curtea îngrijită se desfășurase, până nu de mult, întreaga viață a fermei. Dar în acele zile de pace animalele erau adăpostite altundeva, iar grajdurile fuseseră transformate în ateliere și depozite sau se adăugaseră spațiului de locuit, mărindu-l. Într-o ordine aproximativă, femeii și copiii se adunaseră de-a lungul zidurilor spre a-l saluta pe nou-venit. Tăceau, căci nu prea știau ce să facă. În ținutul acesta, politețurile nu erau un lucru obișnuit. Ceva însă tot ar fi trebuit să spună, căci, iată, un sfânt venise să-i viziteze!

— Ușurel! zise Mael cu voce tunătoare. Puneți-vă pe treabă, scoateți tot ce avem mai bun, pregătiți un ospăț pentru deseară!

Vorbele lui readuseră voioșia pe chipurile celor prezenți, stârnind chiar și chicoteli. Câinii începură să latre, iar pisicile o zbughiră iute din calea oamenilor grăbiți.

O femeie chipeșă, ale cărei cosițe argintii coborau peste pieptarul rochiei, rămase locului. Lângă ea stăteau un băiat de doisprezece ani și o fată de șaptesprezece.

— Talence Donal Ferlay, spuse Mael, iat-o pe soția mea, Josse.

Nou-venitul se înclină politicos, în semn de salut.

— Fiicele și fiii noștri mai vârstnici sunt la casele lor, dar vom trimite să-i cheme. Aceștia sunt mezinul meu, Tadeg, și fiica mea cea mai tânără, Catan.

Privirile lui Donal zăboviră asupra tinerei fecioare. Fata se îmbujoră, plecându-și ochii de un albastru-închis. Avea un trup frumos, iar trăsăturile ei păreau a fi ale unei femei din rândul clanurilor. Când îi veni rândul să rostească vorbele de bun venit, vocea îi era atât de pierită, încât ceilalți

Ceresc. Perimetrul acestora cuprindea întregul Franceterr, Flandra, Rhinul, lanțul Pryny, munții Jura, cea mai mare parte a Angleylannului și un colț din Eria (deși aerogenii nu se arătaseră dornici să-și extindă suveranitatea asupra micilor regate risipite pe acele insule). Spre vest, Domeniul cuprindea întregul golf Gascoyn, până la Ocean. Domeniul era alcătuit dintr-o mulțime de state, fiecare cu propria geografie, industrie și istorie, propriul guvern și propriile legi, tradiții și dialecte – sau chiar limbi. Bărbații murmurau surprinși, femeile exclamau, iar copiii strigau de bucurie când Donal începea să le povestească toate câte văzuse. Le vorbea și despre Ileduciel, dar acest subiect era mult deasupra puterii lor de înțelegere, iar oamenii se temeau întru câtva să aducă vorba despre asta.

Cu timpul, localnicii începură să țină la omul clanurilor. Oricare i-ar fi fost puterile, oricâte ar fi cunoscut în plus față de oamenii obișnuiți, ceea ce el le arăta era latura sa umană; iar ca om, era bun, poate chiar prea onest. Mai presus de orice, îi cinstea pe Mael și Josse, iar această cinste avea să le aducă noroc tuturor celor din jur.

Donal o căuta pe Catan în fiecare zi și în curând cei doi fură văzuți cum se plimbau ținându-se de mână pe câmpiile proaspăt înflorite; ba chiar mai mult: la scurtă vreme după aceea, ea începu să își petreacă nopțile în odaia lui.

Asemenea legături erau un lucru obișnuit în unele regiuni, iar Brezhul era una dintre acestea. Nicio familie nu s-ar fi încumetat să-i dea fiului o soție până când aceasta nu se dovedea vrednică și, de multe ori, căsătoriile se făceau de-abia după ce primul copil era deja născut și se lămurau cu toții că e sănătos. O legătură cu un sfânt nu putea să ducă niciodată până într-acolo, căci oamenii din rândul clanurilor nu se căsătoreau decât între ei; însă asta putea să dureze mulți ani. Fie că avea să se întâmple așa, fie că nu, familia fetei era bucuroasă, căci de-aici puteau rezulta alianțe de bun augur cu aerogenii. Când legătura

urma să ia sfârșit, mulți aveau să ceară mâna fetei, gata să primească în casa lor fructul precedentei iubiri.

Mael își datora o mare parte a bunăstării sale faptului că unul dintre bunicii lui fusese Vosmaer Pir Quellwind, care trecuse odinioară prin acest ținut. Fiica născută din legătura pe care o avusese cu o fată din părțile acestea se măritase cu moștenitorul unei ferme bogate, luând-o înaintea altor fete din familii mai de vază. Asemenea uniuni erau încă destul de rare în Brezh.

Dar se părea că Talence Donal Ferlay nu o considera pe fiica lui Mael o simplă distracție, nici Catan nu umbla după omul clanurilor doar de dragul rangului acestuia. Nevestele care îi vedeau pe cei doi împreună oftau, chicoteau și bârfeau la nesfârșit pe seama lor.

Veni însă și amurgul, într-o zi când cei doi stăteau singuri la poalele unui măr înflorit, iar petalele parfumate străluceau palid în penumbra albăstruie a apusului, în vreme ce mirosul verii se făcea simțit tot mai tare. El își puse mâinile pe șoldurile fetei, privind cum cele dintâi stele se reflectau în ochii ei, și-i spuse:

— Mâine voi pleca în sfârșit.

— Știu, șopti ea coborându-și privirea. Dar de ce tocmai mâine?

— Fiindcă trebuia să stabilesc o dată și să o respect. Altfel, n-aș mai pleca niciodată.

Ea își ridică o mână tremurândă și îi mângâie obrazul.

— Chiar trebuie să pleci?

Bărbatul își îndreptă spatele și zise:

— Am o datorie. Prea puțini dintre tinerii noștri înțeleg acest lucru, spuse el după o scurtă ezitare. Ei cred că Domeniul a devenit atotputernic și că lor nu le-a mai rămas decât să petreacă. Dar nu-i adevărat. Italya, Espayn, barbarii de dincolo de Rhin, geeanii, maurii și cine știe câți alții ne spulberă toate certitudinile pe care le-am avut... Nu, nu pot rămâne aici. Onoarea mi s-ar risipi ca fumul.

— Atunci de ce nu pot să te însoțesc? insistă ea.

— Ți-am mai explicat. Am o datorie față de soția mea. Și față de tine... Ai fi pierdută, înstrăinată și te-ar măcina un dor nebun de casa ta, care e aici.

Tăcu din nou, căutându-și cuvintele.

— Și-apoi, eu nu mai sunt tânăr. Nu pot sta în calea vieții tale care abia începe.

— Ah, iubitele! *Tu* ești viața mea.

Se aruncă în brațele lui, plângând.

El o strânse la piept, îngropându-și fața în pletele ei înmiresmate.

— Mă voi întoarce cât de des voi putea, atâta vreme cât voi mai fi în viață.

2

La jumătatea iernii, Catan aduse pe lume un fiu. Îi puse numele ales de tatăl său: Iern.

Avu parte de o mulțime de pețitori, dar îi refuză pe rând, preferând să rămână alături de tatăl ei, pe pământurile acestuia, ocupându-se de treburile care-i reveneau, crescându-și fiul cât de bine putea și trăind cu adevărat doar pentru a-l revedea pe Donal.

Pe măsură ce creștea, Iern simțea că tatăl lui era o întruchipare a puterii și a misterului. Îi aducea daruri și-l întreba cum o mai ducea, dar cea pentru care venea de fapt acolo era mama lui. Însă băiatul nu-i simțea cu adevărat lipsa, căci erau destui bărbați în jur care să-i țină loc de tată: bunicul și unchiul lui.

Aceștia îl învățară tot ce trebuie să știe un băiat, ba chiar mai mult, având în vedere din cine se trăgea. Îl luară cu ei în călătorii prin întregul Ar-Mor, ducându-l să vadă stâncile ca niște colți și satele cuibărite pe malul mării, ba chiar și portul din Kemper, unde ancorau corăbiile venite din cealaltă

Respect pentru oameni și cărți

marginile a lumii. Era un ținut bântuit de trecut. Ruinele din zilele negre de altădată pândeau la fiecare pas, dar printre ele se zăreau și construcții de dinaintea Judecării. Unele erau chiar mai vechi: un zid medieval, un mormânt din Epoca de Piatră, menhire, dolmene și cromlehuri, mărturiile ale trecerii unor popoare demult stinse, zăcând toate sub umbra ocrotitoare a Ostrovului Ceresc. Unele dintre acestea purtau însemne mai târzii, sculptate de cei care trăiseră în acele locuri: un chip de celt, un personaj roman, o cruce a credincioșilor lui Zhesu-Crett. Iern era prea mic pentru a înțelege cu adevărat ce era cu ele, dar îi inoculară un anume simț al trecerii timpului care, precum un vârtej, luase cu sine oameni, națiuni și zei, spulberându-le pentru totdeauna așa cum sunt împrăștiate toamna frunzele uscate.

De altfel, era un copil inteligent, vesel și îndrăgît de toți.

Recunoscător pentru aceasta și pentru multe altele, Donal avea grijă ca gospodăria lui Mael să prospere în continuare, pe măsură ce Brezhul era tot mai strâns legat de restul Domeniului.

Trecură șapte ani până când, într-o zi, el se întoarse și își ceru fiul.

3

Se lăsa întunericul. Ploaia biciuia zidurile, răpăind pe acoperișuri. O singură lampă fusese aprinsă în odaie, lăsând colțurile încăperii în penumbră. Era răcoare. Donal privea lacrimile îndureratei Catan. Ea rămăsese la fel de proaspătă și de frumoasă, dar chipul bărbatului era brăzdat de riduri adânci și părul îi albise complet.

— N-am cuvinte pentru a-ți spune cât de rău îmi pare, îi spuse el.

— Cu toate astea, vrei să mi-l iei! zise ea hohotind de plâns.